48964 - Allah Teala Hakkında Kullanılması Doğru Olan İsimler Konusundaki Kriter Nedir?

Soru

Allah'ın el-Mütekellim/Konuşan ve el-Bâtış/Yakalayıp alan olarak isimlendirilmesi doğru mudur? Zira O'nun bunları yaptığı varid olmuştur.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Allah teala'nın isimlerinin tamamı da tevkîfîdir. Yani kitap ve sünnette bu konuda ne gelmişse orada durmak gerekir. Bu hususta ne artırmada bulunulabilir ne de eksiltmeye gidilebilir. Allah hakkında, O'nun kendisini kitabında isimlendirdiğinin dışında veya O'nun Resulü sallallahu aleyhi ve sellem'den sahih olarak gelen hadislerde Allah için kullandığının dışında bir şeyle Allah'ın isimlendirilmesi doğru olmaz. Çünkü Allah teala'ya layık olan isimlerin hangileri olduğunu aklın idrak etmesi mümkün değildir. Bu nedenle, Allah teala'nın şu ayetinde de geçtiği gibi, (kitap ve sünnette) nassta geçtiği şekilde durmak vaciptir. ***"Hakkında bilgin bulunmayan şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz ve gönül, bunların hepsi ondan sorumludur."*** (İsra, 36) Çünkü Allah teala'nın kendisini isimlendirmediği bir şeyle O'nu isimlendirmek ya da O'nun kendisini isimlendirdiği bir şeyi inkar etmek; Allah teala'ya karşı (işlenmiş) büyük bir cürüm olur. Bu nedenle bu konuda edepli davranmak ve şeriatın nassında geldiği kadarıyla yetinmek vaciptir.

Kitap ve sünnette Allah'ın o isimle isimlendirilmesi şeklinde geçmeyen, sadece bir haber veya bir vasıf olarak gelmiş olan bir şeyle Allah'ın isimlendirilmesi ise doğru olmaz. Bu, O'nun fiillerine taalluk eden Allah'ın sıfatları olması nedeniyledir. Allah'ın fiillerinin ise, tıpkı sözlerinin sınırının olmaması gibi, sınırı yoktur.

Bu konunun örneklerinden bazıları; Allah'ın gelmesi, gelişi/getirmesi, alması, tutması, yakalaması

ve bunun dışında (O'nun isminden) sayılmayan Allah'ın fiilî sıfatlarının olmasıdır. Allah teala'nın ayetinde buyurduğu gibi: ***"Rabbin geldiğinde…"*** (Fecr, 4) Allah buyurdu: ***"Ve izni olmadıkça, yerin üstüne düşmemesi için göğü tutar."*** (Hac, 65) Allah buyurdu: ***"Rabbinin yakalaması çok çetindir."*** (Buruc, 12) Biz Allah teala'yı bu vasıflarla (nasslarda) geldiği şekliyle vasıflandırırız. Bu vasıflarla O'nu isimlendiremeyiz. el-Câî/Gelen, el-Âtî/Gelen, el-Âhiz/Alan, el-Mümsik/Tutan, el-Batış/Yakalayan veya bunun benzerlerine, her ne kadar bunları aktarsak ve bunlarla Allah'ı nitelesek dahi, (bunlar) O'nun isimlerinden biri diyemeyiz.

Allah en iyisini bilir.

Şeyh İbn Useymîn'in *el-Kavâidü'l-Müslâ fî Sıfâtillahi ve Esmâihi'l-Hüsnâ* (13, 21) eserine müracaat edilebilir.